

Donderdag 24 december – ochtendeditie

Brieven naar België.

De hoofdcommissaris van politie te 's Gravenhage heeft de volgende waarschuwing verspreid:

In de nieuwsbladen komen nu en dan advertenties voor, waarin, tegen vergoeding, het bezorgen van brieven aan adressen in België wordt aangeboden. Daargelaten nog de omstandigheid, dat het overbrengen door particulieren van brieven naar dit land door het militair bestuur is verboden en overtreding van dit verbod voor de overbrenger en waarschijnlijk ook voor de geadresseerden zeer ernstige gevolgen kan hebben, is de kans, dat de brieven aan hun adres komen, uiterst gering, wegens de moeilijkheden aan het reizen in België verbonden. Daarbij wordt tevens de deur opengezet voor bedrog, waarover reeds verschillende klachten bij de politie ingekomen zijn, met het oog op het niet terechtkomen van brieven, waarvoor het bezorgloon tevoren was gestort.

In verband hiermee raadt de hoofdcommissaris aan, niet in te gaan op zulke aanbiedingen.

Invoer van Belgische steenkolen.

Naar het centraal comité verneemt, zijn dezer dagen te Utrecht voor het eerst sinds begin augustus per staatsspoor weer enige wagens met antraciet, afkomstig uit het steenkolenbekken van Luik, aangekomen. Het vervoer geschiedde op Duitse wagens over Visé-Maastricht.

Belgische studenten.

Het bestuur der Utrechtse studentenafdeling van het Algemeen Nederlands Verbond heeft een gunstige beschikking van de minister van binnenlandse zaken ontvangen op het verzoek om toelating tot de Rijksuniversiteit te Utrecht van uitgeweken Belgische studenten.

Prof. Dr. A. Bruining, rector-magnificus der Amsterdamse universiteit, schrijft ons:

Naar aanleiding van het bericht over kosteloze toelating van Belgische studenten aan de Utrechtse universiteit, weze gemeld, dat reeds drie weken geleden het dagelijks bestuur van Amsterdam, in overleg met curatoren der gemeentelijke universiteit, heeft besloten, studenten van Belgische universiteiten, zolang de lessen aan deze universiteiten stilstaan, kosteloos toegang te verlenen tot de colleges aan onze universiteit, welk besluit ook door mij in de kring van belanghebbenden is bekend gemaakt.

Van het westelijk gevechtsterrein.

Parijs, 23 december. Officiële kennisgeving van vanmiddag drie uur:

Wij zijn gisteren enigszins opgeschoten tussen de Noordzee en de weg van Nieuwpoort naar Westende, zomede in de streek van Steenstrate en Bikschote.

Berlijn, 23 december. Officiële kennisgeving van vanochtend uit het grote hoofdkwartier:

Onze troepen hebben vijandelijke aanvallen in de duinen bij Lombardsijde en ten zuiden van Bikschote zonder moeite afgeslagen.

Geïnterneerden.

Naar men aan de Telegraaf meldt, is besloten tot opheffing van de interneringsdepots te Assen, Zwolle, Kampen en Leeuwarden.

Die vier depots worden verdeeld over Harderwijk en Oldebroek. Harderwijk wordt aangevuld tot een sterkte van 12.500; Zeist komt dan tot een sterkte van 14.500.

Het kamp in Gaasterland blijft bestaan.

De 21^e december wordt aan de Times geseind, dat de Duitsers aan de IJzer verscheidene kleine aanvallen ondernomen hebben, die alle afgeslagen zijn. Loo, een dorp op 9 km ten zuidwesten van Diksmuide, werd door hen beschoten en ook aan het front Nieuwpoort-Diksmuide was de Duitse artillerie in de weer. Ramskapelle is eveneens beschoten.

Antwerpsche Tijdingen en L'Avenir, een nieuw te Antwerpen verschijnend blad, zitten elkaar in het haar over een correspondentie uit Brussel aan de Düsseldorfer General Anzeiger, waarin werd beweerd, dat de heren Ryckmans, secretaris en Franck, voorzitter der intercommunale commissie, wegens hoogverraad voor een krijgsraad zullen moeten verschijnen, die in Havre zal zetelen.

“Er wordt hen verweten, met de Duitse vijanden nopens de overgave der stad Antwerpen, zowel als nopens het aangaan van een niet door de Belgische regering veroorloofde overeenkomst onderhandeld te hebben. De beschuldigden zouden overigens in Den Haag reeds door twee Belgische staatslieden ondervraagd zijn.”

Antwerpsche Tijdingen, waaruit wij dit resumé van de brief in het Duitse blad ontlenen, noemt het daarin medegedeelde van a tot z onjuist en zegt dat “de aanwezigheid in Den Haag van de heren Franck en Ryckmans en hun onderhoud met hoge personen van de overheid, heel wat anders ten doel had, dan hetgeen het Duitse blad beweert.”

L'Avenir daarentegen houdt staande, dat beide heren drie weken geleden inderdaad naar Den Haag geroepen zijn, om uitleggingen te geven nopens de overgave van Antwerpen, door beiden bewerkt met medewerking van burgemeester De Vos, in de nacht van 8-9 oktober.

Het blad brengt overigens hulde aan beide mannen, die hun vaderstad hebben gered.

Antwerpen krijgt weer een regelmatig treinverkeer. Er loopt nu geregeld een trein per dag naar Lier, Aarschot, Leuven, Luik en terug, een naar Essen en terug, en er gaan er twee per dag naar Leuven, Brussel over Mechelen en terug. Retourkaarten worden niet verkrijgbaar gesteld. De enkele reis Antwerpen-Brussel over Mechelen kost 4,40 F, Leuven 5,90 F, Aarschot 4,30 F enz.

De voorzitter der intercommunale commissie te Antwerpen heeft er bij de gouverneur-generaal van België, baron von Bissing, op aangedrongen dat voor de passen naar Nederland en de handelscorrespondentie met het buitenland, meer gemak en vrijheid zal gelaten worden.

De gouverneur-generaal heeft beloofd deze vraag met welwillendheid te onderzoeken.

Bij het bericht dat de bejaarde rustende priester abbé Beyart, die gevangen genomen is omdat hij een correspondentie verzonden had voor het Engelse dagblad The Times door de krijgsraad te Brugge tot 3 jaar gevangenisstraf is veroordeeld en naar Duitsland gevoerd, tekent de Times aan dat zij nooit enige mededeling van abbé Beyart heeft ontvangen.

Uit veldpostbrieven.

De Vlaamse Gazet drukt een brief af van een Belgisch soldaat, die als telegrafist bij het leger in Veurne-Ambacht werkzaam is. Het volgende is er aan ontleend:

“Diksmuide, Pervijze, Ieper liggen alle vergruisd. De lijken zijn op het kerkhof uit de grond geschoten. In de omliggende streken vindt ge in al de weiden alle 5 à 6 meters een “marmit”, d.i. een door een granaat geploegde put, welke voor de 12 cm kanonnen ongeveer 1,5 m diep is en 2,5 meter doorsnee heeft en voor de stukken van 28 cm zoiets van 3 m diepte en 4 m doorsnee. In deze putten worden onze doden begraven. De aarde is hier letterlijk omgeploegd door de granaten en de huizen worden nu nederig vertegenwoordigd door een steenhoop.

Onze divisies lossen beurtelings de eerste vuurlijn af na een tiental dagen loopgraafleven (in dit seizoen), om in de tweede lijn wat uit te rusten. Onnodig u te melden, hoe aangenaam het is, in die kille aarde, ineengedoken en onbeweeglijk dagen en nachten bij het gure winterweer door te brengen, en dan rollen de “brisants” en “schrappells” boven uw hoofd door de luchtruimte en ontploffen als een zandhoos in de grond.

Wee u als de loopgraven ontdekt zijn, want de dood wordt met oorverdovend gekraak in het ronde gezaaid.

Van de gekwetsten wil ik niet spreken. Dit is onmenselijk. Het komt dikwijls voor, dat de loopgraven niet voorzien kunnen worden van mondbehoefden, aangezien zij door de obussenregen niet genaakbaar zijn. Begrijp dan het lot van die heldhaftige jongens onder zulke omstandigheden. In hoeveel loopgraven steeg het water niet tot 20 of 30 centimeter.

De telegrafisten hier hebben het ook niet beneden de markt. Onze verschansingen worden beschoten met schrapnells, soms met brisants. Dan kruipen we op onze buik door het slijk voort, naar de loopgraven, die verbonden moeten worden met het hoofdkwartier. Dit is een sport, om van dikke mensen magere te maken. Natuurlijk moet er één van onze mannen bij het toestel dienst doen. Hij wordt dan na één of twee dagen afgelost. Zo krijgt iedereen zijn beurt, om in de dans te treden. Vandaag of morgen is het mijn beurt, op de "poste de combat" bij de telefoons ... De poste de combat N° 1, ligt op 2,5 uur gaans van hier, tegen de IJzerstroom. Men moet daar 's nachts afgelost worden, anders is men voor de poes. Men riskeert daar zijn huid, maar het is voor het vaderland.

Nochtans wordt er bij ons niet gevochten, om die ereplaatsen te betrekken, wel integendeel ... Het is zo maar 2 ½ uur ver door het slijk te baggeren, tot over de enkels, in een wind om omver te waaien, in een regen, die plast, om ginder, op gevaar af, reeds onderweg getroffen te worden, 24 uur bij de telefoon te zitten, ineengedoken als een opgejaagde muis, in een loopgraaf, welke voor vloer een slijkmassa, voor plafond wat aarde op enige balkjes vertoont, waar het slijkwater voortdurend doorsijpelt".

Donderdag 24 december 1914 – avondeditie

Interneringsdepots.

Naar thans wordt medegedeeld, ligt het in de bedoeling van het oorlogsbestuur, om de interneringsdepots voor Belgische militairen te Amersfoort, met bijbehorend kamp te Soesterberg, Harderwijk en Gaasterland, in stand te houden en de legerplaats te Oldebroek in te

richten tot kamp voor de thans te Assen, Leeuwarden, Zwolle en Kampen verblijvende geïnterneerden.

Belgische vluchtelingen.

Minister Helleputte heeft heden een bezoek gebracht aan het vluchtoord Java, te Roosendaal en aan de barakken. De vluchtelingen hebben dringend om zijn bemiddeling gevraagd, om te voorkomen, dat zij naar elders overgebracht worden. De toestand was veel beter geworden, zegden zij. Vervolgens heeft de heer Helleputte ook een bezoek gebracht aan het kamp te Bergen op Zoom, is vandaar naar Vlissingen gereisd en is van Vlissingen weer naar Den Haag teruggekeerd.

Verloven aan geïnterneerden te Amersfoort en Zeist.

De generaal-commandant van de interneringsdepots te Amersfoort en Zeist heeft besloten, als kerstgeschenk, van 25 dezer af, verloven van 24 uur toe te staan aan de geïnterneerde onderofficieren, korporaals en soldaten.

De aanvragen moeten 's morgens tussen 8 en 9 uur gericht worden tot de heer Henriette, luitenant bij de Belgische grenadiers, op zijn bureau in de infanteriekazerne te Amersfoort.

Londen, 24 december. De Daily Mail zegt van officiële zijde uit Noord-Frankrijk te vernemen, dat de Belgen dinsdag door de Duitse stellingen aan de IJzer voorbij Sint Joris zijn heengebroken. Zij hebben er een stelling ingenomen.

Londen, 24 december. Van de Belgische grens is gisteren aan de Times geseind:

Op uitstekend gezag kan ik verklaren, dat de Belgische troepen er gisteren in geslaagd zijn het IJzerkanaal bij Sint Joriskapelle in de richting van Mannekensvere over te steken en zich daar stevig vast te zetten, in weerwil van een moorddadig vuur.

Schending van het volkenrecht in België.

Aan het zevende rapport van de officiële Belgische commissie, die op last der Belgische regering een onderzoek instelt naar de door de Duitsers in België gepleegde schending van het volkenrecht en van de oorlogswetten en –gebruiken, hebben wij in ons nummer van gisteren reeds een en ander ontleend. In het tweede gedeelte van het rapport worden nog meer mededelingen gedaan van het gebruik door de Duitsers van uitzetbare kogels in de slag bij Aalst. Voorts worden er in het rapport tal van voorbeelden opgesomd van wreedheden, die de Duitsers jegens gekwetste en krijgsgevangen gemaakte soldaten bedreven hebben.

Uit België.

Een bijzondere correspondent van De Tijd meldt, dat de Duitsers de kruisfabriek te Kaulille bij Hamont reeds in gebruik genomen hebben. Onder leiding van Duitse ingenieurs is thans de arbeid hervat, nu echter voor het Duitse leger.

De nieuwe Belgische circulatiebank.

Wolff's bureau te Berlijn seint:

De gouverneur-generaal van België heeft aan de Société Générale de Belgique te Brussel het uitsluitende recht toegekend, voorlopig voor de tijd van een jaar, om bankbiljetten uit te geven. Deze biljetten zullen een gedwongen koers hebben. Het desbetreffende besluit meldt nog, dat tot regeringscommissaris bij de afdeling voor de

uitgifte van biljetten de heer Felix Sommary is benoemd. De Nationale Bank van België mag van vandaag af geen nieuwe biljetten meer uitgeven noch biljetten opnieuw in omloop te brengen die in haar portefeuille zijn teruggevloeid of in de toekomst nog zullen terugvloeien. De algemene commissaris voor de banken in België is gemachtigd de nodige maatregelen te treffen en kan in bijzondere gevallen ook een uitzondering maken ten opzichte van het verbod der biljetten van de Nationale Bank.

Van Franse zijde.

De Franse legatie in Den Haag deelt omtrent de krijgsverrichtingen heden het volgende mee:

De 22^e zijn wij tussen de zee en de Leie op verschillende punten vooruitgekomen: 150 meter tussen de zee en de weg van Nieuwpoort naar Westende en 150 meter in de streek van Steenstrate-Bikschote.

België.

Men schrijft ons:

Te Turnhout heerst een zeer gedrukte stemming. De levensmiddelen zijn zeer in prijs gestegen. Boter kost 3,45 F per kg, aardappelen 11 F per 100 kg.

De dorpen in de omtrek van Turnhout zijn door talrijke troepen in de laatste week bezocht. De manschappen zagen er oud uit en er waren veel vrijwilligers onder. Te Turnhout waren er 2000 en te Kasterlee meer dan 1000. Onder Gierle zijn grote hoeveelheden dennenbomen omgehakt en voor het kerstfeest naar Rijsel verzonden.